

A dohánygyári munkások elbocsájtása megmászhatatlan elhatározása a pénzügyminiszternek.

A polgármester kedden éjjel Budapestre utazott a dohánygyári munkások küldöttségével.

A dohányjövődék központi igazgatóságának az a váratlanul érkezett rendelete, amelynek következtében a szegedi dohánygyár háromszázötven munkásnője megkapta két hétre szóló fölmondását, hihetetlen fölháborodást keltett a városban. Az első pillanatban támadt megdöbbenés hatása alatt maguk a kenyértelemné tett munkások sem ismerték fel a rendelet katasztrófális jelentőségét, mert azt hitték, hogy *vagy félreértésről, vagy tévedésről lehet szó és hogy a dohányjövődéki igazgatóság rövidesen visszavonja rendeletét.* Mára azonban kiderült, hogy a szegedi dohánygyár háromszázötven munkásnője befejezett tények előtt áll, mert a pénzügyminisztérium elhatározása megmászhatatlan.

Megírta a Délmagyarország, hogy a dohánygyári munkások küldöttsége felkereste a polgármestert, aki megígérte, hogy minden lehetőt elkövet egyformán súlyos sérelmet jelentő rendelkezés hatálytalansítása érdekében és ha szükség mutatkozik rá, akkor ő vezeti fel személyesen a munkások küldöttségét a pénzügyminiszter elé. Telefonon azonnal érintkezésbe lépett dr. Kósó István belügyi államtitkárral, aki a szegedi szivargyár megszüntetéséről csak a polgármestertől értesült és felkérte, hogy érdeklődjön ez ügyben a pénzügyminisztériumnál. A belügyi államtitkár el is járt a pénzügyminisztériumban, tárgyalta Vértessy államtitkárral és értesüléseit azonnal közölte a polgármesterrel. Ezek az értesülések tették egészen kilátástalanná a szegedi dohánygyár háromszázötven munkásnőjének helyzetét. Dr. Kósó István információi szerint ugyanis a pénzügyminiszter megmászhatatlan elhatározása következtében veszíti kenyerét háromszázötven munkásnője, mert a szegedi dohánygyár megszüntetése befejezett dolog. Igaz ugyan, hogy a pénzügyi kormányzat elhatározta azt is, hogy a szegedi dohánygyárat, amely négy évtizedes multra tekinthet vissza és amely kizárólag szivargyártásra volt berendezve, cigarettagyárra alakítja át és megfelelő módon kibővíti, de amíg ebből a tervből valóság lesz, legalább hat hónap telik el és addig a gyár üzemét szüneteltetik. Az átalakítás után ismét vesz majd fel munkásokat a szegedi dohánygyár, de lényegesen kevesebbet, mint amennyit most elbocsájt. Azoknak, akik visszakérülnek, gyenge vigasztalást nyújt az, hogy a minimálisan hathónapos fizetés nélküli üzemszünetet beszámítják szolgálati idejükbe, akik azonban nem kerülnek vissza, nemcsak kenyerüket, hanem teljes szolgálati idejüket és nyugdíjigényüket is elvesztik.

A polgármester közölte értesülését a dohánygyári munkásaival, akik között mérhetetlen és elkeseredett kétségbeesés uralkodik. A polgármester közölte velük, hogy a küldöttségjárásnak ezek után nem lehet semmi pozitív eredménye, mert a pénzügyminiszter elhatározása végleges és megmászhatatlan, a kétségbeesett munkások azonban nem adták föl azt a tervet, hogy sérelmük orvoslását küldöttségileg kéri Bud János pénzügyminiszter-től, mert mégis remélik, hogy jobb belátásra bírják és bejelentették a polgármesternek, hogy a küldöttség kedden éjjel indul föl Budapestre. A polgármester tegnapi ígéretéhez híven szintén felutazik, hogy Bud János elé vezesse a kétségbeesett munkások küldöttségét.

A polgármester érdeklődésünkre kijelentette, hogy a küldöttségjárásról sok eredményt a történelem után már nem vár és célja így már nem is az, hogy visszavonassa a kérdéses rendeletet, csupán azt kívánja elérni, hogy a pénzügyminiszter méltányolja a dohánygyár munkásnőinek lehetetlen helyzetét és ne tegye máról-holnapra kenyértelemné őket.

— Az ellen sem a munkásoknak, sem a városnak nincs kifogása — mondotta a polgármester —, ha az állam cigarettagyárra alakítja át a szegedi szivargyárat, sőt a tervezett gyárkibővítés még előnyt jelent, de az ellen határozottan tiltakoznunk kell, hogy az átalakítás miatt több mint háromszáz munkáscsalád veszítse kenyerét éppen most, a tél küszöbén és tiltakoznunk kell az ellen is, hogy az elbocsájtott munkások túlnyomó részét véglegesen elbocsássák a gyárból. Sérelmes a rendelet azokra is, akiket később alkalmaznak, mert az átalakítás idejére fizetést nem kapnak.

Elmondotta még a polgármester, hogy a város harmincegy-néhány évvel ezelőtt engedte át a dohánygyár tíz holdas telkét az államnak. Az állam a teleknek csak egy részét építette be és néhány évvel ezelőtt, amikor az üres telekrész visszaadását kérte a város, mert bérházakat kívánt rája építeni, az állam megtagadta a kívánság teljesítését azzal, hogy a telekre szüksége van.

— Nem ismerem annak a szerződésnek a tartalmát — mondotta a polgármester —, amely annak idején a város és az állam között létrejött és nem ismerem a gyártelep átalakításának és bővítésének állítólagos tervét sem, de úgy érzem, hogy abban az esetben, ha a most kiadott rendeletben rejlő súlyos

sérelem nem talál orvoslásra, a városnak joga lesz arra, hogy az államtól püsszavegye a telket. Remélem azonban, erre nem kerül majd a sor, mert a pénzügyminiszternek föltétlenül méltányolnia kell a munkásság helyzetét, hiszen tervszerűen nem nevelheti a kormány a munkanélküliek táborát. Háromszázötven kenyértelemné váló és elhelyez-

Sokszáz főnyi tömeg várta a csodarabbit, — de Friedländer még mindig nem szabadulhat.

Az ügyészség megfelebbezi — a kauciót.

Debrecen, szeptember 15. A debreceni ítélőtábla tudvalevőleg Friedländer csodarabbi ügyében úgy határozott, hogy 600 millió óvadék ellenében szabadlábra helyezi. Nyiregyházaán, Miskolcon és Olaszliszkaán lázas munka folyt, hogy a kauciót előteremtsék és 48 óra alatt sikerült is a 600 milliót összehozni. Tegnap a védők kijelentették a debreceni törvényszék vezetőjének, hogy kedden leteszik az óvadékot. A fogház vezetője tudtukra adta, hogyha bemutatják az óvadék lefizetéséről az állampénztár elismervényét, még kedden szabadlábra is helyezik a csodarabbit.

Kedden délelőtt a törvényszék elé nagy tömeg érkezett a környék falvaiból, hogy ott legyenek, amikor a csodarabbi elhagyja a fogházat. Kilenc óra tájban öt hatalmas autó állt a törvényszék előtt, melyek egyikén szőnyeggel leterített főhely várta párnákkal a csodarabbit. Ez az autó viszi a csodarabbit a szabadulás pillanatában Olaszliszkára két heti fogság után. Délelőtt 11 óráig a gyülekező tömeg oly nagyra nőtt, hogy a tolongás már éleveszélyessé kezdett válni s a rendőrség késztültséget vonultatott ki.

Singer László halálát gondatlanság okozta?

Az ügyész két hét után új nyomozást rendelt el az elmeklinikai gyilkosság ügyében.

Mintegy két héttel ezelőtt történt, mint még emlékezzetek, hogy az elmegógyintézet klinikán egy óvatosan pillanatban Ács Sándor makói hagymakereskedő örlöttársát, Singer Lászlót megfojtotta, anélkül, hogy az ápolók észrevették volna a szerencsétlenséget és megakadályozhatták volna a borzalmas tettet.

A klinikai megrendítő gyilkosság ügyében a nyomozást hamar befejezték. Kihallgatták az ápolószemélyzetet, az ügyeletes orvost és megállapították, hogy az adott körülmények alapján nem terhel senkit sem a felelősség a klinikai fojtogatás szomorú esetében. Az ápolók távol voltak a tett színhelyétől, a megfigyelő osztályon, ahol a borzalmas szerencsétlenség történt, csak egy ápoló teljesített szolgálatot, aki éppen máshol volt elfoglalva. Az elmegógyintézet férfi osztályán ugyanis 80 betegre csak négy ápoló ügyel fel, mert a nemrégiben még teljes létszámot annyira lecsökkentette a szanálás, hogy csak négy ápoló maradt meg, akik képtelenek ellátni a terhes és lélekölő szolgálatot olyan mértékben, amint azt az elme-

kedni nem tudó munkás érdeke komoly megfontolást igényel.

A szegedi dohánygyár munkásait a kurzus idején keresztényszocialista szervezetben tömörítették, úgy hogy existenciáját veszélyeztette az a munkás, aki nem volt hajlandó belépni a szervezetbe, esetleg a szociáldemokrata pártnak maradt a tagja. A szegedi szociáldemokrata párt ettől függetlenül teljes erejével küzd a dohánygyár munkásainak veszélyeztetett egzisztenciájáért, mert a háromszázötven új munkanélkülivel a szegedi munkanélküliek száma eléri, sőt meghaladja az összmunkásság ötven százalékát.

A csodarabbi védői kedden délelőtt letették a debreceni adóhivatal előtt a bíróság által megkívánt 600 millió korona óvadékot takarékbetéti könyvekben.

A fogház kapujában azonban hídba vártdk Friedländer csodarabbi kiszabadulását, mert bár a védő által felajánlott takarékbetéti könyvek elfogadását az ügyészség elnöke nem javasolta, a törvényszék vádtandcsa azonban mégis a betéti könyveknek kauciókép való elfogadását elfogadta. Ezt a határozatot azonban joga van az ügyésznek a Táblához megfelebbezni, közben azonban már elumlt 2 óra és az ügyészt nem találtdk a hivatalban; ennek következtében a csodarabbi szabadlábrahelyezése újból elmarad. Most már a legjobb esetben is csak szerdán reggel történhet meg Friedländer Hermann szabadlábrahelyezése, amennyiben az ügyész a törvényszék vádtanácsának határozata ellen észrevételt nem tesz. Ha azonban az ügyész ezen végzést is főfolyamodná, úgy az iratok átmennek az ítélőtáblához és ott dől el, hogy a följánlott takarékbetétek ellenében szabadlábra helyezik-e a csodarabbit, vagy sem.

gyógyintézeti előírás megszabja. A klinika ugyan próbálkozott, hogy az ápolói létszámot kiegészítse, azonban minden törekvése sikertelen maradt.

Az elmúlt két hét után az ügyészségen alaposan áttanulmányozták a rendőrségi jelentést és a boncolási jegyzőkönyvet, úgy hogy az a feltevés is előtérbe került, hogy Singer László halálát gondatlanság okozta.

Az eset körülményeinek kivizsgálására az ügyészség elrendelte az újbóli nyomozást annak megállapítására, hogy fennforog-e gondatlanság és ha igen, kit terhel a felelősség a klinikai szomorú gyilkosságért.

Az ügyészség nyomozást elrendelő végzését ma kapta meg a rendőrség, amely ismét részletes nyomozást fog lefolytatni. Ismét kihallgatja a klinikai személyzetet, valamint a kihallgatható betegeket is. Az új nyomozás több napot vesz igénybe és csak azután határoz majd az ügyészség, hogy emel-e vádat valaki ellen, vagy pedig ismét irattárba kerülnek a klinikai gyilkosság aktái.

Csapó Ödön elméje minden két évben elborult és a szanatórium után ismét tanítás következett.

Elmegógyintézetbe viszik a rabló tornatanárt?

A Délmagyarország keddi számában részletesen beszámolt Csapó Ödön reál gimnáziumi tornatanár budapesti rablótámadásáról, amelyet beszámíthatatlan állapotban követett el. A rablótámadás tervtelensége, kiviteli naivsága mindazt látszik bizonyítani, hogy Csapó elborult elmével magánkivüli örökségében követhette el tetteit. Csapó elfogatása alkalmával már arról regélt a detektíveknek, hogy a leltött és kirabolt házalóndi levő „temérdek” pénz szédítette el és ez vette el józan gondolkodását, noha a házalóndi levő pénzüsszeg alig rugott többre félmillió koronánál. A budapesti detektívek fúr-csának is találják a tornatanár eléggé tiszta és értelmes vallomását és csak a szegedi rendőrségtől kapott telefonértesítés után győződtek meg arról, hogy Csapó nem csak a rablós pil-

lanatában volt beszámíthatatlan, hanem legutóbbi szegedi tartózkodása alatt sem számított már a normális emberek kategóriájába.

A tragikus sorsú tornatanár családi és baráti érdekeltiségei már elutaztak a fővárosba, hogy lépéseket tegyenek abban az irányban, hogy elmedlloptdtt haladéktalanul megvizsgáldják. Szegedi orvosi vélemények szerint ugyanis Csapó harctéren szerzett idegbetegsége minden második évben annyira kiújul, hogy azonnali pihenésre és szanatóriumi kezelésre van szüksége. Mintegy két évvel ezelőtt volt Csapó tanár hasonló idegzeti állapotban s ez a helyzet állt elő most is, amikor minden akarata és tette ellenkezett a tiszta agy munkájával. Legutóbbi szegedi viselkedése, különleges tettei mind azt bizonyítják, hogy Csapó Ödön rablótámadása